

III Ogólnouczelniane Seminarium nt. Jakości kształcenia w UwB

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami na UwB

dr Patrycja Goryń
Pełnomocnik rektora ds. osób
z niepełnosprawnościami

Białystok 2021

Kim jest osoba z niepełnosprawnościami

Do osób niepełnosprawnych zalicza się te osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub w zakresie zmysłów, co może w oddziaływaniu z różnymi barierami utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym na zasadzie równości z innymi osobami.

oraz

- W praktyce na naszej Uczelni każda osoba u której występuje realny związek pomiędzy stanem zdrowia a sytuacją edukacyjną. Istnieją osoby, które np. od niedawna są zdiagnozowane, uległy wypadkowi, itp. i wymykają się formalnej definicji.
- Osoby z niepełnosprawnościami to także kadra uczelni.

Podstawy prawne

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Art. 11. 1. Podstawowymi zadaniami uczelni są: (...)

- 6) stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w:
 - a) procesie przyjmowania na uczelnię w celu odbywania kształcenia,
 - b) kształceniu,
 - c) prowadzeniu działalności naukowej.

USTAWA z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Konieczność zapewnienia dostępności:

- architektonicznej,
- cyfrowej (w tym zapewnienie dostępności materiałów edukacyjnych wykorzystywanych podczas edukacji zdalnej),
- informacyjno-komunikacyjnej.

Brak dostępności uczelni w zakresie architektonicznym, cyfrowym i informacyjno-komunikacyjnej grozi karami do 50 tysięcy zł za skargę

Statut Uniwersytetu w Białymstoku

§ 2

2. Podstawowe zadania Uniwersytetu określa ustawa. (...) **stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na uczelnię w celu odbywania kształcenia oraz w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej,**

Regulamin studiów

§ 9 ust. 1. pkt. 15)

Korzystanie z pomocy Pełnomocnika Rektora ds. osób niepełnosprawnych w celu uzyskania wsparcia oraz informacji o przysługujących uprawnieniach dla osób z niepełnosprawnościami

§ 10 Regulaminu studiów UwB

1. Organy uczelni zobowiązane są do podejmowania działań zmierzających do zapewniania równych szans realizacji kształcenia na studiach przez osoby niepełnosprawne uwzględniając stopień i charakter niepełnosprawności oraz specyfikę danego kierunku studiów.
2. Studentom niepełnosprawnym, którym niepełnosprawność ogranicza możliwość pełnego uczestnictwa w zajęciach i przystąpienia do zaliczeń oraz egzaminów w trybie ogólnie obowiązującym, przysługuje prawo do składania wniosków o zastosowanie alternatywnych rozwiązań umożliwiających studiowanie, w tym też składanie egzaminów i uzyskanie zaliczeń w formie dostosowań do ich możliwości.
3. Dostosowanie formy uczestnictwa w zajęciach, uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów nie prowadzi do zmniejszania wymagań merytorycznych w stosunku do osoby niepełnosprawnej.

Uchwała Senatu nr 2624 z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad wprowadzania i zastosowania rozwiązań alternatywnych dla studiujących osób niepełnosprawnych

§ 3

1. Wydział prowadzący kształcenie zobowiązany jest do podejmowania działań zmierzających do zapewnienia równych szans realizacji programu studiów przez studentów, doktorantów, słuchaczy z niepełnosprawnością, uwzględniając stopień i rodzaj niepełnosprawności osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności i sytuację osób, o których mowa w § 2 pkt 9 lit. b oraz specyfikę poszczególnych studiów.

2. Dziekan odpowiedzialny jest za stosowanie rozwiązań alternatywnych.

3. Stosowanie rozwiązań alternatywnych wobec studentów, doktorantów, słuchaczy z niepełnosprawnością nie prowadzi do zmniejszenia wymagań merytorycznych wobec tych osób.

4. Warunkiem zastosowania rozwiązań alternatywnych jest występowanie zależności pomiędzy stanem zdrowia studenta, doktoranta, słuchacza z niepełnosprawnością a trudnościami w realizacji programu studiów.

W przypadku zatwierdzenia alternatywnych form wsparcia przez dziekanów/dyrektorów instytutów stosowanie zapisów zatwierdzonych we wniosku staje się obowiązkiem nauczyciela akademickiego

Zasady udzielania wsparcia stosowane w Centrum Wsparcia Studentów i Doktorantów Niepełnosprawnych

- Indywidualne podejście
- Podjęcie dobrowolnej współpracy
- Podmiotowe traktowanie
- Racjonalność dostosowań
- Zakaz obniżania wymagań

Brak dostępności, na który wpływ mają osoby prowadzące zajęcia

Dwa „okresy” braku dostępności:

- Zajęcia realizowane w sposób stacjonarny
- Zajęcia realizowane zdalnie

Zajęcia realizowane stacjonarnie

- Nie stosowanie zapisów Uchwały Senatu nr 2624
- Brak stosowania zasad dostępności informacyjno-komunikacyjnej w jednostkach
- Brak dostępności cyfrowej stron www
- Brak dostępności e-learningu

Zajęcia realizowane zdalnie

- Nie stosowanie zapisów Uchwały Senatu nr 2624
- Brak stosowania zasad dostępności informacyjno-komunikacyjnej w jednostkach
- Brak dostępności cyfrowej stron www
- Brak dostępności e-learningu
- Przekazywanie niedostępnych materiałów edukacyjnych
- Przygotowywanie niedostępnych materiałów wykorzystywanych w trakcie zajęć, zaliczeń, egzaminów
- Korzystanie z innych platform komunikacyjnych niż wskazane przez JM Rektora

Przykry problem

Nadal występuje szykanowanie i utrudnianie funkcjonowania osobom z niepełnosprawnościami.

Ochrona danych osobowych

- Wskazanie merytorycznie odpowiedzialnych jednostek za przetwarzanie danych osobowych szczególnie wrażliwych i ograniczenie do minimum kręgu osób uprawnionych
- Do udzielenia wsparcia edukacyjnego nie jest potrzebna informacja o medycznym stanie studenta

Jak można wspierać?

- Projekt „Nowoczesny Uniwersytet dostępny dla wszystkich” którego beneficjentem jest uczelnia i jej kadra.
- Szkolenia dedykowane pracownikom uczelni, które mają dać wiedze i narzędzia.
- Kontakt z Centrum Wsparcia Studentów i Doktorantów z Niepełnosprawnościami.

Rodzaje realizowanego wsparcia:

- Konsultant ds. wsparcia edukacyjnego
- Konsultant ds. wsparcia edukacji zdalnej
- Psycholog

Opracowanie standardów dostępności i długofalowego programu zapewniania dostępności

Przydatne linki:

Jak tworzyć dostępne dokumenty i materiały:

<https://uwb.edu.pl/dostepne-materialy>

Ten utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 3.0 Polska.